

POHJANKARTANO

Leeni  
Syksy 2017

**LEEVI on Madetojan musiikkilukion opiskelijoiden äidinkielen ja kirjallisuuden koulukohdaisella Toimitustyö-kurssilla (wÄI10/ÄI14) toimittama lehti. Lehteä alettiin julkaista vuonna 1982.**

PL 45

Leevi Madetojan katu 1  
90015 OULUN KAUPUNKI

puh. 050-3672236

**Päätoimittaja** Anna-Beata Koskelo

**Toimittajat** Mika Alila, Laura Halonen, Hanna-Leena Hildén, Leni Huikuri, Eveliina Jäntti, Veeti Kainulainen, Saara Kajula, Petra Kiiskinen, Matilda Koistinaho, Janica Keränen, Tommi Kuisma, Linda Kärppä, Emmi Löppönen, Petteri Parkkila, Aapo Rautio, Helena Suomala, Ida Turpeinen

**Kansi** Hanna-Leena Hildén, Petra Kiiskinen ja Matilda Koistinaho

**Ohjaava opettaja** Kai Hissa

**Sähköinen lehti** <http://www.ouka.fi/oulu/madetojan-musiikkilukio/leevi-lehti>

## PÄÄKIRJOITUS

# Tuiki tuntematon tulevaisuus

”Kyllä minä viimeistään abivuonna tiedän, mitä haluan tehdä isona”, kuuluu surullisenkuuluisa harha-ajatus, joka ilmenee yhdellä jos toisellakin lukiolaisella. Vaan entä jos ei tiedä? Entä jos ajatus tulevaisuudesta tuntuu sitä epävarmemmalta, mitä lähempänä päätöksenteon aika siintää?

Vielä lukion alussa kaiken maailman pääsykokeet ja opintolainat tuntuvat niin kaukaisilta, että on helppo haaveilla hulpeasta elämästä lottovoittajana Los Angelesissa. ”Yksi kurssi sinne tänne”, ajattelee lukiolainen ja kääntää kylkeä Wilman kirkuessa punaisena. Kuuden viikon välein toistuu paniikinomainen rituaali, jossa kaikki siinä välissä opiskeltavaksi tarkoitettu tieto yritetään sulloa pääkoppaan yhdessä illassa. Asiaan kuuluu myös minuutin välein toistuva hehkuvan kapulan pakkomielteinen tarkistaminen. Lopuksi tankattu tieto tyhjennetään ulos, ja jälkikäteen saa miettiä, mitä jäikään käteen. Jotkut käyttävät niin kutsuttua kolmen L:n taktiikkaa, jolloin lopputulos voi olla tuhoisa tai yli-inhimillisen hyvä.

Todellisuus läimäyttää kuitenkin ennen pitkää vasten huolettomimmankin madetojalaisen kasvoja. Lopulta jokaisen pitää kohdata orastavan aikuiselämän tuoma vastuu omasta tulevaisuudesta. Viimeistään toisen vuoden keväällä opettajakunta alkaa toistella muuatta pelonsekaista jännitystä aiheuttavaa sanaa, ja abivuoden syksyllä on yksi käsite, joka on iskostunut jokaisen kalloon: ylioppilaskoe. Epävarmuutta tuskin helpottaa korkeakoulujen opiskelijavalintoihin kaavailtu muutos, joka korostaa lukion ja kirjoitusten merkitystä entisestään.

Onko elämää lukion jälkeen? Onko kutsumusammattia olemassa? Miksi opiskelen? Mikä olen? Siinä on liuta perimmäisiä kysymyksiä, joiden kanssa motivaation kadottanut lukiolainen joutuu synkeinä syysiltoina painiskelemaan. Niihin ei löydy vastausta oppikirjoista, vaan ratkaisu olisi löydettävä omista aivoista, joiden kapasiteetti on toisinaan sangen helppo kyseenalaistaa.

Toisaalta – mitä sitä liikoja murehtimaan? On kohtuutonta, että 18-vuotiaan pitäisi takuuvarmasti tietää tulevaisuutensa työkuviot. Ehkä vain kannattaisi elää kuin viimeistä koulupäivää, opiskella tai olla opiskelematta vain, koska meillä on vapaus valita. Joskus olemassaolo voi tuntua silkalta suorittamiselta ja koulumenestys ihmisarvon mittarilta. Silloin lienee aika kaivautua ylös tynnyristä, antaa päivänvalon häikäistä tulevaisuuttakin kirkkaammin ja huomata, että elämässä on merkityksellisimpiäkin asioita kuin paperinpala, johon on lätkäisty litania kirjaimia. Onnellisen elämän lähtökohdat eivät välttämättä ole kovinkaan erilaiset kirjoittipa sitten 11 laudaturia tai pääsi ylioppilaaksi kompensatiopisteillä.

*Anna-Beata Koskelo, päätoimittaja*

# Täällä Pohjankartanon alla: suomalaisuus ilmiöittäin

**Vuosi sitten nykyisinä kakkosina tunnetut ykköset ja osa senaikaisista kakkosista kutsuttiin erityiselle kurssille, jonka aiheena olisi musiikkiteatteri. Kurssi ei olisi pakollinen vaan koulukohtainen musiikin kurssi. Sen aikana tehtäisiin jonkinmuotoinen musikaali, joka myöhemmin esitettäisiin yleisölle.**

Mika Alila

Projektia johtamaan lähtivät lukiomme musiikinopettajat **Johanna Kemppainen** ja **Anne Ålander**. Heille homma on alkujaankin jo erittäinkin tuttua, ja heille on kehittynyt projektin mahdollisesta etenemisestä ja työtavoista erittäinkin tarkka kokonaiskuva, sillä he ovat pyörittäneet samaa sirkusta jo 2000-luvun alusta lähtien. Siltikään tuloksista ei tule koskaan lähellekään samanlaisia aiempiin teoksiin nähden.

Kurssin alkupuoli oli eräänlaista pohdiskelua, jonka avulla pyrittiin kehittämään perusidea koko musikaalille, ja samassa paketissa käytiin läpi näyttämöhommiensa peruselementtejä. Opiskelijoille kerrottiin, että teoksen tulee käsitellä 100-vuotiasta Suomea, ja kun kysyttiin, mitä aikakautta opiskelijoiden mielestä pitäisi nostaa esille, enemmistö halusi keskittyä menneen tai tulevan sijasta nykyiseen tilanteeseen Suomessa.

Näin syntyi pohja koko musikaalin temalle, joka siis olisi "ilmiöt nykyisessä Suomessa". Tällaisen aiheen alle täytyi vain kehittää asianmukaista materiaalia, joten sitten vain alettiin miettiä kaikkia mahdollisia ilmiöitä, stereotypioita ja käsitteellisyyksiä, joita meillä esiintyy. Vaihtoehtoja löytyi aina kaljaa kittaavista ja rallienglantia puhuvista äijistä sydämellisiin, ruokaa tuputtaviin mummoihin saakka.

Seuraavaksi aihealueiden ympärille alettiin kehittää ideoita, joista kehittyisi kohtauksia ja lopulta lopullinen juonikaavio. Tämän tueksi käynnistettiin sävellyskurssi, jolla tehtiin upeita teoksia eri kulttuurillisten ryhmien ympärille. Näin musikaalin tuleville kohtauksille saatiin kiintopisteet, jotka antoivat musikaalille eräänlaisen kehyksen. Sen jälkeen palaset vain laitettiin järkevään järjestykseen, ja tästä eteenpäin väliin vain tungetaan kaikkea kivaa.

Viikot ovat vierineet tähän päivään saakka, ja musiikin ympärille on kasvanut yhä enemmän lihaa. Opiskelijat ovat kovasti harjoitelleet biisien tekstejä ja koreografioita. Pääasiallisen juonen lisäksi ryhmissä on pohdittu yksittäisiin kohtauksiin vuorosanoja ja visuaalisia elementtejä. Loistavia ideoita syntyy koko ajan, ja hahmoihin tulee koko ajan lisää syvyyt-

tä. Ilolla voidaan myös sanoa, että biisien tukena saadaan kuulla Big Bandin säestystä. Tästä tulee vielä vuosisadan musikaali.

Tervehdys, arvon lukija. Yritin tässä kuvailla, millaista on ollut tehdä kunnianhimoista musikaalia, joka kuvastaisi meidän kotoista Suomea ja samaan aikaan viihdyttäisi kaikkia kanssaolijoita. Jos olet yhtään kiinnostunut tai kakkosjakso on muuten vain ollut tosi tylsä, niin tule ihmeessä katsomaan tätä teosta! Ei edes maksa opiskelijalle, työttömälle tai vanhalle muuta kuin kymppi!

Ja tämän hetken ykkösluokkalaisille ihan vain vinkkinä, että luultavasti teille avautuu ensi vuonna mahdollisuus päästä aloittamaan samanlaista projektia. Kokemuksella voin sanoa, että tätä on ollut tosi hauskaa tehdä, vaikka tämä vaatiikin valtavasti omistautumista ja näin ollen on tosi rankkaa. Tästä kuitenkin saa hyvää teatterikokemusta ja paljon muitakin käteviä vinkkejä elämään. Ja kyllä, tästä saa kurssin.

Lisäinfo: <https://www.ouka.fi/oulu/madetojan-musiikkilukio>

# Palanen uutta suomirokkia

Kuluvan vuoden keväällä raikasta suomirokkia levyttäneen Tiisun oli tarkoitus esiintyä kaikille ikäryhmille tarkoitettussa ilmaiskonsertissa. Äkillisen tapaturman seurauksena konsertti kuitenkin peruuntui, minkä yhtye aikoi lähitulevaisuudessa hyvittää. Fanien odotus palkittiin lopulta, sillä 1/6 yhtyeestä saapui syyskuun ensimmäisenä torstaina akustisen kitaran kera Oulun Levykaupan lauteille.

Teksti: Laura Halonen, kuva: Eveliina Jäntti

Iltapäivän 7.9.2017 tunnelma on parin toimittajan osalta hyvinkin jännittynyt. **Henrik "Tiisu" Illikainen** astelee Levykauppa Äxän ovesta noin viisitoista minuuttia ennen kuin soiton olisi määrä alkaa. Illikainen vaikuttaa hermostuneelta virittäessään kitaraansa, sillä hän on enemmän kuin tietoinen hänen, yleisön ja tapahtumapaikan välillä sattuneesta informaatiokatkosta: yleisö on saapunut paikalle jo 16.30, mutta ensi sävelet kaikuvatkin ilmassa vasta vähän ennen kello viittä. Hänen humoristinen otteensa asiaan saa kuuntelijoiden ajantajun katoamaan.



Henrik "Tiisu" Illikainen fanitapaamisessa.

Yhden miehen konsertti lähtee käyntiin Tiisun toisen studioalbumin toisella kappaleella *Bussi täältä pois*. Mukaansatempaavaa aloitusta seuraa hiukkasen haikeampi *Partiolapset*, joka ei ilmeisesti yleensä kuulu keikalla soitettavien listaan: "Mites tämä nyt menikään..." pohtii Illikainen kesken kappaleen kertosäkeen. Tämä näyttää hermostuttavan Illikaista entisestään. Henkisenä tukena toimivan, bändin jäsenenäkin tunnetun Mikon sähellykset saavat pääesiintyjän vaihtamaan kappaletta lennosta. Paikalle sattuneella yleisöllä on mahdollisuus vaikuttaa settilistaan, jolloin toimittajan toive, eli *Menkat*, palauttaa niin esiintyjän kuin yleisönkin rauhallisempaan mielentilaan.

Kun noin 20 minuuttia keikan aloituksesta on kulunut, Illikainen yllättää yleisön totaalisesti: tapahtuman edetessä kuullaan jopa kaksi levyttämätöntä demoa. Niiden välissä kuultava riehakas *Napa* saa Illikaisen näyttämään hiukan rajumman esiintyjän puolensa, niin laajasti kuin se 1 m x 2 m -kokoisella lavalla on mahdollista. Viimeiset 20 minuuttia ovat nautinnollista kuunneltavaa: Tiisun radiohitit ja toivekappaleet, kuten *Tänään sä musta hullaannut* ja konsertin päättävä *Elämältä turpiin sain*, innostavat yleisön laulamaan mukana. Tilaisuuden päätyttyä halukkaat saivat jonottaa yhteiskuvaan Illikaisen kanssa.

## ARVOSTELU

# Entisestä pois juna vie



Kuva: Oulun kaupunginteatteri

## Oulun kaupunginteatterin dramatisoima *Rautatie* tarjoaa monipuolisen matkan menneen ja nykyisen välillä.

Veeti Kainulainen, 8.10.2017

Yksi Oulun kaupunginteatterin syksyn isoimmista ensi-illoista on **Juhani Ahon** (1861–1921) romaaniin perustuva *Rautatie*. Yhteistyössä JoJo – Oulun Tanssin Keskuksen kanssa toteutettu produktio erottuu edukseen huikeilla nyky- ja kansantanssia yhdistelevällä tyyllillä ja tarjoaa näkökulmaa maailman muutokseen.

Ahon vuonna 1884 ilmestyneeseen esikoisromaaniiin perustuva näytelmä kertoo korvessa asuvasta vanhasta pariskunnasta, Matista (**Mikko Leskelä**) ja Liisasta (**Merja Pietilä**). Talven aikana Matti kuulee kotipitäjän rovastilta (**Pentti Korhonen**) läheiseen Lapinlahden pitäjään avatusta rautatiestä. tarinat ”halvoja syöivistä hevoista” ja ”huoneiden kokoisista vaunuista” saavat Matin pään pyörälle, ja Liisakin innostuu rautatiestä juteltuaan ruustinnan (**Tuula Väänänen**) kanssa. Kesän koittaessa Matti ja Liisa lähtevätkin Lapinlahdelle rautatietä katsomaan, eikä matkan jälkeen ole paluuta entiseen.

Näytelmän ensimmäinen puoliaika kulkee verkkaan, ja näytösten jako talveen ja kevääseen on hyvin toteutettu. Näyttelijäsuoritukset ovat loistavia niin yksittäisten roolien kuin ryhmadynamiikan kannalta. Varsinkin Matin ja Liisan epävakaa ja aidonoloinen parisuhde on huikeaa katseltavaa. Toisella puoliajalla siirrytään kitkattomasti nykyaikaisempaan menoon alun 1800-luvun lopusta junan saapuessa asemalle. Räiskyvän valkea puvustus ja lavastus vahvistavat rautatien merkitystä teollistumisen ja nykyaikaisuuden symbolina. Junamatkan aikana näytelmä muuttuu perinteisestä esityksestä räväkän moderniksi, ja tyylinvaihdos vie teoksen nopeasti päätökseensä.

Ohjaaja **Heta Haanpää** ja koreografi **Hanna Poikela** ovat tehneet valtavan työn näytelmän parissa, sillä miltei joka kohtauksessa on näyttelijöitä taustalla elävöittämässä tapahtumia. Kansantanssijoukkokohtaukset, junan räväkät nykytanssikohtaukset ja maalaismaisemaa luovat eläinmatkinnat pitävät katsojan kiinnostuneena lavan tapahtumissa verkkaan etenevässä näytelmässä. Myös luovasti koko näyttämöä hyväksikäyttävät lavasteet tuovat oman panoksensa tunnelmaan. Myös monipuolinen musiikki tanhuista diskoon ja ambienssista itkuvirsiin ansaitsee kehuja.

Ahon *Rautatie* saa Oulun kaupunginteatterilla ansaitsemansa dramatisoinnin. Edistyksen tuoma muutos on teemana hyvin ajankohtainen, ja erot 1800-luvun lopun maalaispitäjän ja nykyaikaisen junamatkan välillä herättävät katsojan miettimään kehitystä ja maailman menoa. Näytelmä päättyykin osuvasti vanhan pariskunnan kommenttiin: "Mihinkä sitä tässä ollaan menossa?" Isolla näyttämöllä esitettävä *Rautatie* on ehdottomasti näkemisen arvoinen näytelmä – varsinkin Suomi 100 -juhlavuonna.

**Oulun kaupunginteatteri ja JoJo – Oulun Tanssin Keskus: Rautatie. Alkuperäisteos Juhani Aho. Ohjaus Heta Haanperä. Dramatisointi Jukka Heinänen ja Heta Haanperä. Koreografia Hanna Poikela. Lavastus Kalle Nurminen. Puvut Tellervo Syrjäkari. Valot Mika Ryyänen. Äänet Olli Paakkolanvaara. Videot Tuomo Kalajanniska. Musiikin suunnittelu Anne-Mari Kannainen. Suuri näyttämö ensi-ilta 2.9.**



# Ykkösluokkalaisten ilta

Emmi Löppönen 29.9.2017

Vauhdikkaan ja onnistuneen Norsunkäännön jälkeisissä tunnelmissa vasta madislaistuneet ykköset jäivät tuutorien armoille luentosaliin. Tuutorit olivat suunnitelleet uutta iltaa, jonka tarkoituksena oli tutustuttaa ykkösluokkalaisia muihinkin kuin omiin luokkalaisiinsa, ja muuten vaan viettää porukalla rentoa perjantai-iltaa ensimmäisen koeviikon päätteeksi.

Luentosaliin oli varattu pelejä, joista Karjasillan seurakunnalta lainattu Twister veti hyvin porukkaa puoleensa. Kahoot-visan avulla selvitettiin, kuka uusista madetojalaisista on ollut parhaiten kuulolla koulun mehukkaimmista juoruista. Visa herätti kilpailuhengen, joka johti uuden pelin opetteluun, ja pian juuri opittua peliä, Ihmissutta, pelattiinkin jo toista kierrosta.



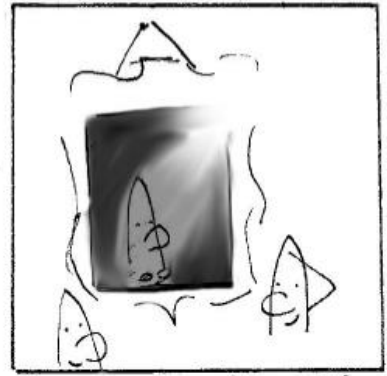
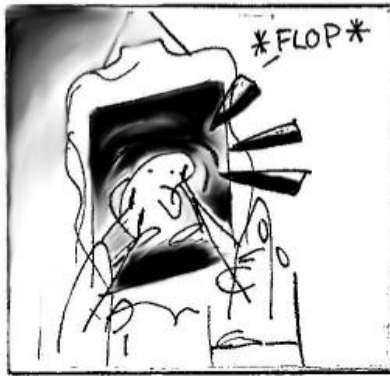
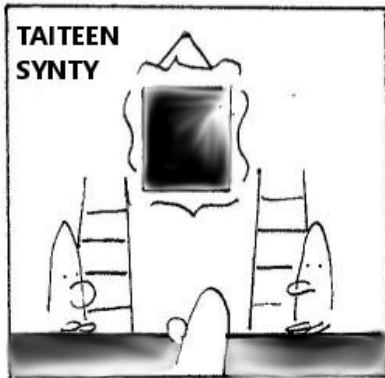
Madislaisten tapaan laulu raikui pitkin iltaa. Luentosalin flyygeliä ympäröi kymmenisen ököä ja muutama tuutori, ja kaikki tutut laulut käytiin läpi – kyllästymiseen asti. Leevin henki oli todella päässyt valloilleen uusissa ykkösissä.

Idea tuutorien ohjaamasta ykkösten illasta lähti tuutorikoulutuksesta. OSYKin tuutorit olivat kertoneet järjestävänsä vastaavan tapahtuman ykkösluokkalaisille, ja meidän tuutorit ottivat ideasta kiinni. Ilta oli menestys, ykkösiä virtasi paikalle eväät mukanaan ja kaikilla näytti olevan hauskaa.



Tämän vuoden tuutorit ovat epäilemättä hoitaneet hommansa erinomaisesti. Jäämme jännityksellä odottamaan, muodostuuko ykkösten illasta uusi, jokavuotinen perinne. Pallo jää nyt ensi vuoden tuutoreille.

# NEAREST



BJ

# Norsu vuosimallia 2017

**Leevi-lehti + ökö + Norsunkääntö = projektipäiväkirja Norsunkäännöstä uuden madislaisen ökön näkökulmasta!**

**Teksti** Hanna-Leena Hildén **Kuvat** Tommi Kuisma

Ökön, jolle kaikki on vielä uutta ja jännittävää. Juttu, johon jokainen madetojalainen voisi samaistua – jonka kautta pääsisi muistelemaan aikaa, jolloin oli itse tuossa pienen ökön asemassa. Tämä oli tarkoitukseni. Huomasin kuitenkin pian nuolaisseeni ennen tippumista. Tässä nimittäin olen monta viikkoa myöhemmin, kolme esityskertaa ovat kaukana takana päin, ja minulla on edessäni puhtaan valkoinen Word-tiedosto ja tyhjät muistiinpanot.



Norsunkääntöä tehdessä tahti oli erittäin nopea. MU1-kurssin aloitustunnilla meille esiteltiin tämän vuoden projektin aihe ja kerrottiin kurssin sisällöstä. Seuraavassa hetkessä osasimmekin jo ulkoa kappaleiden muutetut sanat ja harjoittelimme sisukkaasti koreografioita. Aihe oli varmasti suurimmalle osalle erittäin mieluinen, edustimmehan kuitenkin legendaarista Ultra Brata. Oli hienoa, että jokaisella oli mahdollisuus hyödyntää omia kykyjään työryhmiin jakautumisen ansiosta. Kaikki meistä joutuivat tekemään ahkerasti töitä sekä yhdessä että itsenäisesti, jotta saimme projektimme loistamaan. Laulu- ja tanssisolistit huolehtivat omista osistaan, ja soittajat harjoittelivat biisejä ahkerasti oppien ne hienosti ulkoa hyvin nopeassa ajassa.



”Millä sanoilla kuvailisitte meidän Norsunkääntöämme?” kysyin ikätoveriltäni. Vastaukseksi sain muun muassa: ”Mieltä nostattava, hulvaton, vauhdi-

kas, iso, ennennäkemätön, ainutlaatuinen, speaktaakkeli, mahtava, jopa painostava, mutta loppujen lopuksi palkitseva ja opettava kokemus.”



En varmasti puhu pelkästään omasta puolestani, kun sanon, että Norsunkäntö oli erittäin ryhmäyttävä kokemus. Eihän sitä meille kerrottu, mutta sille on varmasti syynsä, miksi esitys tehdään joka vuosi ykkösten kesken heti lukion alkukuukausina.

Ensimmäisen jakson alussa olimme enimmäkseen oleilleet vain samoja kursseja käyvien tai vanhojen tuttu-  
jen kanssa. Nimien opettelu oli juuri alkanut. Yhdessä työskentelyn ohella jokainen oppi varmasti tuntemaan uusia ihmisiä ja monet saivat paljon uusia kavereita. Mikä aloitus lukiouralle! Suurkiitokset ohjaaville musiikin lehtoreille Anne Ålanderille, Johanna Kemppaiselle ja Jaakko Jauhiaiselle. Kiitos mahtavalle, eläväiselle yleisölle, joka oli ihanasti mukana show'ssa! Ennen kaikkea kiitos kaikille ykkösille, oli hienoa olla osana tätä projektia juuri teidän kanssanne!



## HAASTATTELU

# Tentissä Miелensäpahoittaja ja Poika

**LEEVI-lehti haastatteli Ilosia aikoja, Miелensäpahoittaja -näytelmän tähtiä teatterivierailun yhteydessä. Tentissä Hannu Pelkonen ja Antti Launonen.**

Veeti Kainulainen 12.10.2017

**Millaista näyttelijän työ on, ja mikä siinä on parasta?**

**Pelkonen:** Parasta siinä on se, että se on ikään kuin sofistikoitunut urheilulaji, siinä, tuota, harjoitellaan tietty kokonaisuus, joka sitten pyritään toistamaan niin, että yleisö jaksaa sitä kiinnostuneena seurata. Siinä pyritään aina ylittämään itensä, ja se on vähän sama kuin urheilussa.

**Launonen:** Se on ehdottomasti juuri noin, niinku Hannu sano. Tää on joukkuepeliä, että tää on harjoteltu kokonaisuus, mutta sitten aina että miten se pallo siellä kulkee on ilta-kohtasta. Valmis esitys on olemassa, mutta se jättää tilaa tietyille virityksille ja on hirveen mielenkiintosta.

**Pelkonen:** Jatkasin vielä tuosta, että mä oon monesti verrannu näyttelystä purjehtimiseen. Näytelmä on ikään ku matkareitti, jonka sä aiot mennä, ja yleisön antamat virikkeet ja kaikki mitä on tapahtunu, jopa tähtien asento, vaikuttaa sen, mitä tuuli ja muut luonnonolot vaikuttaa purjehtijalle. Kovalla tuulella kuljet sen mukaan että mitä sulla on, mutta jos sä oot taitava purjehtija, niin sun veneesi kulkee pienelläkin tuulella.

**Millainen prosessi näytelmän valmistuminen on, ja mitä siihen valmistautuminen vaatii?**

**Pelkonen:** No, mehän harjotellaan semmoset reilun kuukauden päivät aamua iltaa. Se on toistoa ja tekstin lukua. Alussa on niin sanotut lukuharjoitukset, eli näytelmä vaan luetaan läpi. Hyvin pian siirrytään lavaharjoituksiin. Aluksi sitä tehhään plarit käjessä, mutta mitä nopeammin pääset plarista eroon, nii sitä nopeammin se mennee etteenpäin. Ja tavallistiha se mennee niin, että harjotuslistasta katotaan että nyt mennään kohtausta kolome, ja sitten etukätteen harjottelet sen kohtauksen, eikä sun tarvi koko näytelmää kerralla opetella. Seuraavassa harjotuksessa on kohtausta nelijä, ja opettelet sitte sen nelosen, ja näin päin pois. Sitte mennään ykköspuoli läpi ja sitten kakkospuoli läpi ja sitte lopuksi tehhään läpimenoja koko näytelmästä.

**Launonen:** Kyllä se näin on, että tätä vois mihin tahansa rakennusprojektiin verrata, et se valmistuu pienissä paloissa ja yks vaihe kerrallaan, niinku Hannu kerto. Ensi valmistuu

kivijalka, sitten runko ja seiniä pikkuhiljaa, että siksi on se kuukauden harjotusaika. Totta kai se on roolikohtasta, että mitä siihen joutuu tekemään, et esimerkiksi Hannulla on ihan järkälemäinen se tekstimassa tässä näytelmässä, ja mulla on enemmän reaktiivinen rooli, et kommentoin sitä, mitä isä (Pelkonen) sanoo. Se on aina tosiaan kans et miten paljon omalla roolilla on vetovastuuta, et miten paljon työtä se vaatii.

**Mitä kautta näyttelijä työllistyy, onko töitä haettava itse, vai onko Suomessa agentuureja?**

**Pelkonen:** Noh, meillähän se agentuurihomma on olematonta tai hyvin lapsenkengissä. Yleensä se menee niin, että sä pyrit johonkin teatterioppilaitokseen, kovin sana on tietenkin teatterikorkeakoulu ja Tampereen näyttelijätyön laitos. Ja näistä yleensä kun ihmiset valmistuu, niin saa töitä teattereista ympäri Suomea ammattiteattereista. Mutta on monet myös semmosia, että haluaa olla freelancereita, ja silloin on paljon ittestä kiinni, että osaa myyä itteään teattereille. Aina on toki mahdollista, että susta tulee niin kuuluisa, että sulle soitellaan ja saat ite valita, että mitä haluat.

**Launonen:** Joo, kyllä mä suosittelen, että nuori ihminen hankkii itelleen näyttelijän koulutuksen. Ammattiin pääsee kyllä ilman koulutustakin, mutta siinä verkostoituu ja on tietyllä lailla ammattilainen, ja se helpottaa työnakua. Freelancerin elämä on vähän ku yksityisrittäjän hommaa, siinä työt on usein enemmän kausiluontosia.

**Millainen näytelmä Ilosia aikoja, Miелensäpahottaja on?**

**Pelkonen:** Tää on mulle jo kolomas Miелensäpahoittaja, mitä mä teen, ja mulla on siihen jo pitkän linjan näkemys. Se on epämääräisesti kaheksankymmenen ja sadan vuoden välillä oleva ukonköppänä, erittäin känkkäränkkä ja itepäinen ja nuoret ihmiset tuntuu aina pöhlöiltä. Se on hauska, mutta siinä on myös semmosia elämän traagisia, kun sen vaimo on jo viety Kuusikotiin, mikä on semmonen vanhusten hoitokoti. Että tämän kaltaista vanhan miehen elämästä tämä kertoo.

**Launonen:** Mä veikkaan, että **Tuomas Kyrö**, joka tämän on kirjoittanut, niin on kirjoittanut tämän sellaiseksi vanhan kansan sielunmaisemaksi yhteen ruumiiseen. Tää kyseinen näytelmä on koominen, vaikkakin se sisältää vakavia virityksiä. Miелensäpahottaja alkaa mieltä elämän ehtoota ja elämän rajallisuutta, ja miелensäpahottajan pojalla ja miniällä on omat ruuhkavuodet menossa. Täs on myös tämmönen sukupolvien kuilu, että aikuiset lapset joutuu huolehtimaan omista vanhemmistaan ja sitä yhteistä kieltä ja kosketuspintaa ei välttämättä löydy.

**Terveisiä LEEVI-lehden lukijoille?**

**Pelkonen:** Semmoset terveiset lukijoille, että tulukaa toki pistäytymään teatterissa! Kannattaa tulla kattomaan muitaki esityksiä, joita talossa pyörii, vaikka Miensäpahoittaja onki aika lailla loppuunmyyty.

**Launonen:** Hannu sanoki aika tyhjentävästi, ei muuta ku tervetuloa teatteriin!

## ARVOSTELU

# Kyllä minä niin mieleni pahotin, kun piti teatteriin lähteä...



**Miensäpahoittaja on palannut Oulun kaupunginteatterin pienelle näyttämölle huikkeen suosion saattelemana.**

Veeti Kainulainen 11.11.2017

**Tuomas Kyrön** huippusuositettu *Miensäpahoittaja*-sarja saa jatkoa Oulun kaupunginteatterissa, kun **Hannu Pelkonen** kipuaa nimiroolin saappaisiin jo kolmatta kertaa, tällä kertaa pienellä näyttämöllä. *Ilosia aikoja, Miensäpahoittaja* on syksyn myydyimpiä näytelmiä, ja näytökset ovatkin olleet täysinä miltei poikkeuksetta, eikä syyttä.

*Ilosia aikoja, Miensäpahoittaja* kertoo Sysi-Suomen jäärän elämän ehtopuolesta: oma ruumisarkku pitäisi saada aikaan ja testamentti kirjoitetuksi, mutta Poika (**Antti Launonen**) ja Miniä (**Anne Syysmaa**) ovat kovalla tahdilla viemässä vanhaa miestä hoitokotiin. Miensäpahoittajalla on tästä omat mietteensä, hänhän vain "laittaa asiat valamiiksi niinku tolokun mies tekkee kesämökille". Myös nykyaikaisuus tuottaa Miensäpahoittajalle mielipahaa, mutta onneksi nuoren vastaanottovirkailijan (**Veera Mommo**) avulla "sylitelkkarista" saadaan näkyville myös uutiset **Arvi Lindin** lukemina.

Miensäpahoittaja sopii todella hyvin pienelle näyttämölle. Pelkosen mahtava olemus täyttää koko salin, ja samalla katsojan ja näyttelijöiden välille muodostuu intiimimpiä suh-



de kuin suurella näyttämöllä. Muutenkin Pelkosen Miелensäpahoittaja on myös minulle se oikea, Antti Litjan ja muiden suorituksia yhtään vähättelemättä. Joku saattaisi kritisoida Pelkosen Oulun murretta Sysi-Suomen kasvatin suussa, mutta varsinkin Oulussa se tekee hahmosta tutumman oloisen. Miелensäpahoittaja onkin näytelmän kantava voima, sillä mittavat monologit vievät ison osan näytelmän kestosta. Myös Miелensäpahoittajan ja Pojan kireä suhde tuodaan hienosti esille autossa käytyjen dialogien kautta. Muista rooleista esille nousevat vahvasti sukupolvien välistä kohtaamista edustava vastaanottovirkailija, jonka kautta Miелensäpahoittaja näkee myös nykyajan hyviä puolia, sekä Miелensäpahoittajan vaimo (**Jaana Kahra**), jonka muistisairaus ja heikkous ovat käsin kosketeltavia.

Vaikka Ilosia aikoja onkin koominen näytelmä, se käsittelee myös vaikeita aiheita. Elämän ehtoopuoli ja siihen liittyvät asiat hautajaisista, perinnöistä ja hoidosta ovat vahvasti esillä, ja kommentoipa Miелensäpahoittaja myös itsemurhapommittajia ja vanhuksiin kohdistuvia leikkauksia. Kyrön kirjan pohjalta tehty dramatisointi on sangen uskollinen kirjalle pieniä teatterillisiä vapauksia lukuun ottamatta. Moni asia ei aina ole niin yksinkertainen kuin voisi luulla, mutta naurulle löytyy paikka myös kipeitä asioita käsiteltäessä, eikä sysi-Suomen jäärä helpolla hiljene. Viestin välittymisessä auttaa pelkistetty lavastus ja mahtava valaistus, ja pienelle näyttämölle tämä sopii kuin karvahattu miehen päähän.

*Ilosia aikoja, Miелensäpahoittaja* on ajankohtainen näytelmä, jonka päänäyttelijä ansaitsisi kunniamaininnan näyttelijäsuorituksestaan. Rattoisa kaksituntinen soljui mukavasti, eikä tylsää hetkeä nähty katsomon puolella. Miелensäpahoittajan paluu Ouluun sopii varsin hyvin meneillään olevaan Suomi 100-juhlavuoteen, ja toivonkin näkeväni Pelkosen astuvan Miелensäpahoittajan saappaisiin tulevaisuudessakin.

**Oulun kaupunginteatteri: Ilosia aikoja, Miелensäpahoittaja. Alkuperäisteos: Tuomas Kyrö. Ohjaus: Toni Wahlström. Dramatisointi: Snoopi Siren. Lavastus ja valot: Jukka Kyllönen. Puvut: Annukka Valta. Ensi-ilta 18.8.2017 pieni näyttämö.**

**KUVIA**

# Klassisen musiikin iltapäivä

Kuvat Petra Kiiskinen

















## I

Itsekeskeinen globalisaatio  
minä-menteliteetti, siitä someilmiö  
ja kauaskantoinen elinajanodote

”Ajattele ja anna palaa”  
porsas on kauniimpi elävänä  
niin mekin, mutta kuka saa elää?

Tänään radio jankkaa kurdeista  
sademetsistä ja jäävuorista  
...olen terve vuodepotilas  
Noidankehästä oravanpyörään  
eikä kukaan tunnu pelkäävän  
Hypätään sillalta alas

## II

Helisevin askelin sen  
käytyreitä miljoonia  
ropisevat toppatakkiin  
Odotan niiden sulavan ennen marraskuun loppua  
on Talvi, kaikki hajoaa  
hajanainen kokonaisuus  
– Tulossa elokuvateattereihin teos, jonka  
työryhmä vasta tallaa katuja:  
massoittain yksilöitä, yksinäisiä ja yksilöllisiä  
Keitä me olemme  
kohta te sen näette; katselemme teosta  
sitten ropisee minun toppatakkiini  
tai jos hyvin käy niin pystyvät käytyreitä pakastamaan laboratorioissa

*Laura Halonen*

Sakea vesi tulvii kuumille kujille  
siellä tehdään kauppaa elämästä ja kuolemasta  
myydään vapautta kaltereiden takaa  
syödään kumin makuista lihaa

Sakea vesi tulvii  
parasiitit hukkuvat, heidät tuonela lokeroi  
vuoret lävistetään magmalla  
kaivoksiin valetaan kultaa koristeeksi

Sakea vesi  
muistot istuvat kiikkutuolissa  
verenpaine nousee, lääkkeit syövyttävät lääkepurkkiin reiän  
talon katolla kansi, ulkona satumaa

Sakea vesi viitoittaa  
ikkunan hiukset harmaantuvat kun siitä katsoo läpi  
tunteet tuoksuvat tuoreelta kalalta  
kalan ruoto syödään

Hiekkaranta ilman hiekkaa saarella  
alkuasukkaat syövät päivällistä  
kantavat rannalle  
sakeaa vettä.

*Petteri Parkkila*

## LUKUKAUDEN VARRELTA

### Menestys sävellyskilpailussa

Niilo Korsulainen sijoittui toiseksi Lasten ja nuorten Uuno Klami -sävellyskilpailussa 14–19-vuotiaiden sarjassa marraskuussa.

### Kunniamaininta

Tommi Kuisma on saanut marraskuussa kunniamaininnan Kostamuksen Suomen ystävien valokuvakilpailussa.

### Syksyn ylioppilaat

Barsk Matti, Halonen Roope, Hautakangas Minna, Heikkilä Vilhelmiina, Heikkinen Noora, Mertaniemi Anna, Niemelä Katariina, Soronen Henriina, Svanberg Markus.

Leevin toimitus onnittelee!

